

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Kus Ja Kuidas?](#) > [Kuidas Algatada Kohtuasja?](#) > Austria

Kuidas alगतada kohtuasja?

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Enne kohtu poole pöördumist võiks kaaluda vaidluste alternatiivse lahendamise menetluse kasutamist.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Tähtajad on erinevate kohtuasjade puhul erinevad. Tähtaegadega seoses tuleks küsida õiguslast nõu.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Vt [Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?](#)

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Vt „[Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema? - Austria](#)“.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagi hindu?

Vt „[Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema? - Austria](#)“.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Kohtus lahendatavate tsiviil- ja kaubandusajade puhul peab esimese astme kohtutele (*Bezirksgerichte*), kes on tavaliselt pädevad menetlema kuni 15 000 euro suuruste nõuetega hagnosisid, esitatava hagiavalduse allkirjastama advokaat, kui nõude väärtus on suurem kui 5000 eurot. Kohustust kasutada advokaadi abi ei kohaldata nende asjade puhul, mis tuleb alगतada esimese astme kohtus nõude väärtusest olenemata (ka juhul, kui see on üle 15 000 euro); näiteks võib tuua abikaasade, registreeritud partnerite ja pereliikmete vahelised vaidlused, kinnistu piiridega seotud vaidlused, omandi rikkumisega seotud vaidlused, üürilepingutest tulenevad vaidlused, laevapere liikmete, transpordiettevõtjate ja baaripidajate/hotellipidajate/restoranipidajate ning nende töötajate, reisijate või külaliste vahel sõlmitud lepingutest tulenevad vaidlused ning kariloomadel esinevaid puudusi käsitlevad vaidlused.

Advokaati ei pea kasutama ka selliste nõuete puhul, mis on esitatud hagita menetlustes (tsiviilkohtus toimuvad menetlused, mis on paindlikumad ja formaalsuste järgimise suhtes soodsamad kui tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung - ZPO*) alusel toimuvad hagimenetlused), eelkõige siis, kui tegemist on hagita

menetletava abikaasade või registreeritud partnerite vahelise vaidlusega või vaidlusega, mis käsitleb lapse õigusi, õigus- ja teovõimetute täiskasvanute kaitset, pärimisasju, kinnistusregistri ja äriregistriga seotud küsimusi, hagiata menetlustes lahendatavaid eluruumi kasutamise õigust käsitlevaid küsimusi jne.

Kui esimese astme kohtu menetluses ei ole kohustuslik kasutada esindaja abi, võib kohtule kirjaliku hagiavalduse või muu kohtumenetlust algatava avalduse esitada igaüks.

Kohtulikult lahendatavates tsiviil- ja kaubandusasjades peavad liidumaa kohtutele (*Landesgerichte*) esitatud hagiavaldused alati olema advokaadi allkirjastatud. Liidumaa kohtud tegelevad kõigi nõuetega, mis ei ole esimese astme kohtu pädevuses, olenemata nõude väärtusest – eelkõige tööstusomandiõigust ja ebaausat konkurentsi käsitlevad vaidlused, samuti tarbijakaitseorganisatsioonide esitatud hagiid kohtumääruse saamiseks.

Advokaat ei pea allkirjastama töö- või sotsiaalkindlustusõiguse alusel esitatud hagiavaldusi, millega töö- ja sotsiaalkohtuid käsitleva seaduse (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz – ASGG*) kohaselt tegelevad liidumaa kohtud. See kehtib eelkõige nende hagide puhul, mis tulenevad töölepingust ja mille töötajad esitavad tööandjate vastu.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Kirjalikud hagiavaldused tuleb saata kohtu spetsiaalsel, kirjavahetuseks ette nähtud aadressil. Pool, kes soovib esitada hagiavalduse kohtule isiklikult, võib selle jätta kohtu vastuvõtulauda või selleks otstarbeks paigaldatud postkasti.

Juhul kui hagejal ei ole kohustust võtta advokaat ja seega advokaat teda kohtus ei esinda, võib ta teha hagiavalduse ka suuliselt kohtu lahtiolekuaegadel (*Amtstag*) pädevas esimese astme kohtus või oma elukohajärgses esimese astme kohtus.

Hagiavalduse elektroonilise esitamise võimaluse kohta vt vastus 8. küsimusele.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Kõikide kohtute ametlik töökeel on saksa keel. Teatavates kohtutes aktsepteeritakse ametliku keelena ka sloveeni, horvaadi või ungari keelt.

Hagiavaldused või muud menetluse algatamise avaldused tuleb esitada kirjalikult ja need tuleb oma käega allkirjastada. Juhul kui hagejal ei ole kohustust võtta advokaat ja seega advokaat teda kohtus ei esinda, võib hagiavalduse esitada – nagu on selgitatud eespool vastuses 7. küsimusele – ka pädevas esimese astme kohtus suuliselt. Hagiavaldused võib esitada interneti teel Austria e-õiguskeskkonna (ERV) platvormi suletud süsteemi kaudu. Platvormi kasutamiseks tuleb end registreerida, mis on rahaliselt otstarbekas ainult nende isikute jaoks, kes esitavad Austria kohtutele suurel arvul hagiavaldusi. Hagiavaldusi ei saa esitada e-posti teel ja e-posti teel esitatud hagiavaldust ei saa pärast tähtaja möödumist parandada. Ka hagiavalduse esitamine faksi teel ei vasta tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud nõuetele. Kuid kui hagiavaldus esitatakse faksi teel, võib originaaldokumendi esitada hiljem ja see arvatakse tähtajal esitatuks.

Esildisi ja manuseid võib kohtutele ja prokuratuuridele esitada ka elektrooniliselt, kasutades teenust „ID Austria” ja veebivorme, mis on kättesaadavad veebisaidil <https://justizonline.gv.at>.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Ainsad kättesaadavad vormid on need, mida kasutatakse tingimusliku maksekäsu taotlemiseks (*Mahnklage*). Kõik kuni 75 000 euro suurused maksenõuded tuleb esitada maksekäsumenetluse (*Mahnverfahren*) kohase

maksekäsu väljastamise taotluse vormis (*Mahnklage*). Asjakohased vormid võib saada kohtust või need võib välja printida föderaalse justiitsministeeriumi veebisaidilt <https://justizonline.gv.at>.

Olemas on ka vormid, mida võib kasutada, et taotleda kohtumäärust eluaseme üürilepingu või ühe või rohkema äripinna rendilepingu lõpetamiseks.

Üldjuhul võib igale hagiavaldusele lisada asjakohaseid toetavaid dokumente (need tuleb esitada hagiavaldusega võrdses arvus eksemplarides; vt vastus 12. küsimusele). Hagiavaldusele võib lisada kirjalikud kokkulepped kohtualluvuse või riiklike kohtute pädevuse kohta (kohtualluvuse kokkulepped). Sama kehtib seoses kirjalike kokkulepetega, mis käsitlevad lepingu täitmise kohta, kui hageja soovib tugineda sellega seotud kohtualluvuse põhimõttele, ning seoses muude konkreetsete asjaoludega, mis on asjakohased kohtualluvuse puhul või erimenetluste kohaldamise puhul (näiteks täitemenetlus käskvekslite tasumiseks).

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikuludid?

Kohtulõivud tuleb tasuda kohtule tsiviilhagi esitamisel; nendest kaetakse esimese astme kohtumenetluse üldkulud. Lõivu suurus sõltub tavaliselt nõude väärtusest. See tuleb tasuda hagi esitamisel ja soovitatavalt tuleks seda teha nii, et hagiavalduse esimesel leheküljel antakse luba asjaomase summa mahaarvamiseks (nt märkides „kohtulõivu tasumine“ ning IBANI ja rahvusvahelise makse korral ka BIC-koodi).

Advokaaditasude maksmise viis määratakse kindlaks asjaomaste isikute kokkuleppega; see kehtib ka maksmisele kuuluvate advokaaditasude suuruse kohta (välja arvatud juhul, kui tasu suurus on kokku lepitud vastavalt advokaaditasude seadusele (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) või üldistele tasudid käsitlevatele suunistele (*Allgemeine Honorar-Kriterien*)). Kohtuasja tulemusele vastavat hüvitist saab vastaspoolelt tavaliselt nõuda alles pärast lõpliku otsuse tegemist.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Tasuta õigusabi antakse isikutele, kes ei suuda menetluskuludid tasuda. Tasuta õigusabi taotluse võib esitada suuliselt või kirjalikult sellele kohtule, kes asja menetleb või menetlema hakkab. Juhul kui kõnealune kohus asub väljaspool selle esimese astme kohtu tööpiirkonda, kus isik alaliselt või ajutiselt elab, võib taotluse registreerida ka suuliselt selles esimese astme kohtus.

Juhul kui on täidetud finantstingimused ja sisu käsitlevad tingimused, võib tasuta õigusabi taotleda enne hagiavalduse esitamist kas hagiavalduse esitamise ja/või kogu järgneva menetluse läbiviimise eesmärgil.

Lisateavet tasuta õigusabi kohta saab föderaalse justiitsministeeriumi veebisaidilt (<http://www.justiz.gv.at>) menüüpunkti „Service“ („Kasutajatugi“) alt. Veebisaidilt on võimalik alla laadida ka asjaomaseid taotlusvorme, mis sisaldavad lisateavet ja nõuandeid.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagiavaldus arvatakse esitatuks, kui (vähemalt teoreetiliselt) pädev kohus on selle kätte saanud. Hagiavaldus arvatakse nõuetekohaselt esitatuks, kui kohus seda kohe tagasi ei lükka või ei nõua selle parandamist (teisisõnu, kui tegemist näib olevat hagiga, mida saab menetleda kooskõlas menetlusnormidega). Kirjalikud hagiavaldused tuleb esitada menetlusosaliste arvuga võrdses arvus eksemplarides (üks eksemplar iga vastaspoole jaoks ja üks kohtu jaoks). Kui hagiavaldus sisaldab vormilisi ja/või sisulisi vigu, teeb kohus tõenäoliselt ettekirjutuse hagiavalduse parandamiseks. Selles ettekirjutuses märgitakse, millised tagajärjed kaasnevad sellega, kui vigu ettenähtud kuupäevaks ei parandata. Hagiavalduse kättesaamise kinnitus väljastatakse ainult soovi korral, välja arvatud juhul, kui hagiavaldus esitati Austria e-õiguskeskkonna platvormi kaudu, siis saadetakse kinnitus automaatselt.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Maksekäsumenetlustes (*Mahnverfahren*) sisaldab hagiavalduse vorm juba taotlust täitmisele pööratava maksekäsu koopia saamiseks. Seega saab hageja enamasti koos kutsega ilmuda suulisele kohtuistungile (millega algatatakse tavapärase kohtumenetlus) automaatselt kas täitmisele pööratava maksekäsu koopia (täitedokument – *Exekutionstitel*) või koopia mis tahes vastuväitest, mille teine pool on esitanud ettenähtud tähtaja jooksul, või teate sellise vastuväite esitamise kohta. Siiani ei ole esimese astme kohtu menetlustega seoses kohtukutse esitamiseks minimaalset tähtaega kehtestatud, samas kui liidumaa kohtu menetluses on see vähemalt 3 nädalat.

Eluruumi või äripinna üürilepingu lõpetamist käsitleva kohtumääruse menetluses tuleb täitmisele pööratava lõpetamismääruse koopiat taotleda eraldi. Juhul kui väljatõstetav isik esitab nelja nädala jooksul vastuväite, teavitatakse üürileandjat/rendileandjat sellest automaatselt (tavaliselt koos kohtukutsega).

Kui tegemist ei ole erimenetlusega (nt maksekäsumenetluse, käskveksli tasumise menetluse või üüri-/rendilepingu lõpetamise menetlusega), siis esimese astme kohtu pädevusse kuuluvate asjade korral toimetakohus pärast hagiavalduse kättesaamist (ja pärast paranduste tegemist) selle tavaliselt kostjale kätte automaatselt koos kohtukutsega. Samal ajal saadetakse kohtukutse ka hagejale. Liidumaa kohtu pädevusse kuuluvate asjade puhul palutakse kaebuse kättetoimetamisel automaatselt kostjal esitada kirjalik vastus hagile ja tuletatakse talle meelde, et selle peab allkirjastama advokaat. Kui kostja ei vasta ettenähtud tähtaja jooksul, tehakse hageja taotlusel tagaseljaotsus – vastasel juhul menetlus peatatakse. Kui vastus saadakse õigel ajal, saadetakse hagejale selle koopia, millele on sageli lisatud kohtukutse.

Ettevalmistaval kohtumisel (suulise kohtumenetluse esimesel istungil) arutatakse menetluse edasist ajakava ja menetlusetappe nende menetlusosalistega, kes peavad tavaliselt isiklikult kohtusse ilmuma, välja arvatud juhul, kui nende esindajad on asjaoludest piisaval määral teadlikud; seejärel teeb kohus menetluse edasise ajakava kohta otsuse. Menetluse ajakava ja menetlusetapid kantakse kohtuasja ajakavana menetluse protokollile. Menetluse protokollile koopia tuleb saata pooltele (või nende esindajatele). Ajakavasse tehtavatest muudatustest tuleb pooli teavitada ja vajaduse korral tuleb neid muudatusi pooltega neile sobival ajal arutada.

Viimati uuendatud: 09/02/2026

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.